

Національна академія наук України
Головна астрономічна обсерваторія
ПРОТОКОЛ
засідання Вченої ради ГАО
15.06.2017 р. № 9
м. Київ

Учену раду ГАО НАН України в складі 27 осіб затверджено Постановою Бюро Відділення фізики і астрономії НАН України від 18.06.2013 р. (протокол № 5).

ПРИСУТНІ:

18 членів Ученої ради – акад. НАН України **Я.С. Яцків** (голова Вченої ради), к.ф.-м.н. **С.Г. Кравчук**, к.ф.-м.н. **Л.М. Свачій** (учений секретар), акад. НАН України **Ю.І. Ізотов**, чл.-кор. НАН України **Р.І. Костик**, чл.-кор. НАН України **Н.Г. Щукіна**, д.ф.-м.н. **Н.Г. Гусєва**, д.ф.-м.н. **А.П. Відьмаченко**, д.ф.-м.н. **Я.В. Павленко**, д.ф.-м.н. **Ж.М. Длугач**, д.ф.-м.н. **Ю.І. Федоров**, к.ф.-м.н. **П.П. Корсун**, к.ф.-м.н. **І.В. Кулик**, к.ф.-м.н. **І.Б. Вавилова**, к.ф.-м.н. **С.М.Осіпов**, к.ф.-м.н. **П.Ф. Лазоренко**, к.т.н. **І.І. Синявський**, к.т.н. **Б.О. Шахов**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Звіт щодо результатів моніторингу варіацій фізичних параметрів Сонця за допомогою Сонячного телескопа Ернеста Гуртовенка впродовж 2012–2017 рр. *(доповідає чл.-кор. НАН України Н.Г. Щукіна)*.
2. Конкурс на заміщення вакантної посади наукового співробітника відділу фізики зір і галактик ГАО НАН України.
3. Про результати конкурсу на найкращу наукову публікацію молодих учених ГАО НАН України.
4. Висунення кандидатури молодого вченого від ГАО НАН України для нагородження відзнакою НАН України «Талант, натхнення, праця».
5. Різне.

1. СЛУХАЛИ: Звіт щодо результатів моніторингу варіацій фізичних параметрів Сонця за допомогою Сонячного телескопа Ернеста Гуртовенка впродовж 2012–2017 рр. *(доповідає чл.-кор. НАН України Н.Г. Щукіна)*.

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово чл.-кор. НАН України Н.Г. Щукіній.

Чл.-кор. НАН України **Н.Г. Щукіна** виступила з презентацією *«Моніторинг варіацій фізичних параметрів Сонця з 11-річним циклом активності»*. Вона докладно розповіла про вплив сонячної активності на клімат і живі організми, про методи прогнозування сонячної активності, про космічні місії для дослідження активності Сонця, про наземні сонячні телескопи у світі загалом і в Україні зокрема, про актуальні тепер програми тривалого моніторингу Сонця. Далі доповідачка торкнулася деяких моментів з історії

сонячного телескопа АЦУ-5 ГАО НАН України, введеного в дію 1996 р., наголосила на особливостях спостережень за його допомогою, поінформувала про здобуті з його використанням наукові результати, зокрема результати світового рівня, та опубліковані на основі результатів спостережень наукові праці. **Н.Г. Щукіна** підкреслила, що на базі довгострокового моніторингу спокійних ділянок сонячної поверхні, котрий проводиться в ГАО НАН України з 2012 р., науковці відділу фізики Сонця виявили й дослідили варіації спокійної сонячної атмосфери, які ще донедавна вважалися малоймовірними.

Насамкінець **Н.Г. Щукіна** поінформувала присутніх, що вона виступала з такою ж доповіддю у Президії НАН України – доповідь було схвалено, а сонячний телескоп АЦУ-5 ГАО НАН України визнано таким, що заслуговує на статус наукового об'єкта, котрий становить національне надбання.

Після цього доповідачка відповіла на запитання присутніх (акад. НАН України **Ю.І. Ізотов, І.Б.Вавилова, Б.Ю. Жиляєв, Я.В. Павленко**).

Акад. **Я.С. Яцків**: Як уже сказала Наталія Геннадіївна, звіт щодо результатів моніторингу варіацій фізичних параметрів Сонця за допомогою Сонячного телескопа Ернеста Гуртовенка впродовж 2012--2017 рр. був недавно заслуханий на засіданні Президії НАН України як доповідь. Слухали його там дуже зацікавлено. Президія НАН України відзначила, що унікальний сонячний телескоп ГАО НАН України – АЦУ-5 – входить до числа найкращих діючих телескопів світу і що цей науковий об'єкт цілковито заслуговує на статус національного надбання України. Президія запропонувала директорові ГАО організувати вирішення цього питання, а саме: до кінця поточного року подати до ВФА НАН України відповідні документи. Опубліковано відповідну Постанову Президії НАН України (№ 153 від 31.05.2017 р.) та передано в ГАО витяг з протоколу засідання Президії НАН України (№ 14 від 31.05.2017 р.). Цей витяг я доручив Л.М. Свачій розмістити на сайті ГАО, що і було зроблено.

Б.Ю. Жиляєв задав правильне запитання: Що робити з АЦУ-6 в обсерваторії на піку Терскол? Це важке запитання, треба нам підготувати відповідні пропозиції.

УХВАЛИЛИ: Доповідь чл.-кор. НАН України Н.Г. Щукіної «*Моніторинг варіацій фізичних параметрів Сонця з 11-річним циклом активності*» взяти до відома. Спрямувати зусилля на виконання завдань, сформульованих у Постанові Президії НАН України № 153 від 31.05.2017 р., а саме:

а) уважати моніторинг варіацій фізичних параметрів Сонця з 11-річним циклом активності одним з пріоритетних напрямів фундаментальних досліджень в ГАО НАН України;

б) директорові ГАО НАН України академікові НАН України Я.С. Яцківу до кінця 2017 р. підготувати та подати до Відділення фізики і астрономії НАН України пропозиції щодо надання телескопові АЦУ-5 статусу національного надбання України.

2. СЛУХАЛИ: Конкурс на заміщення вакантної посади наукового співробітника відділу фізики зір і галактик ГАО НАН України.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово вченому секретареві ГАО НАН України Л.М. Свачій.

Л.М. Свачій: За поданням завідувача відділу фізики зір і галактик акад. Ю.І. Ізотова ГАО НАН України оголосила конкурс на заміщення вакантної посади наукового співробітника названого відділу. Термін подання документів тривав з 13 травня до 12 червня 2017 р. На конкурс подала документи одна особа: Катерина Борисівна Вовк, молодший науковий співробітник відділу фізики зір і галактик ГАО НАН України, кандидат фізико-математичних наук.

Далі **Л.М. Свачій** прочитала анкетні дані К.Б. Вовк і поінформувала, що документи К.Б. Вовк розглянула конкурсна комісія.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово голові конкурсної комісії ГАО НАН України акад. Ю.І. Ізотову.

Акад. **Ю.І. Ізотов:** Члени конкурсної комісії розглянули документи К.Б.Вовк, подані на конкурс. Подано всі потрібні документи, вони оформлені згідно з вимогами. Ми також обговорили публікації К.Б. Вовк, наведені нею у переліку. Конкурсна комісія ухвалила допустити К.Б. Вовк до названого вище конкурсу.

Акад. **Я.С. Яцків:** Хто за те, щоб кандидатуру К.Б. Вовк внести до переліку для таємного голосування? Одноголосно.

Далі члени Вченої ради ГАО НАН України приступили до таємного голосування, після чого голова лічильної комісії д.ф.-м.н. Я.В.Павленко оголосив його результати: за – 18, проти – 0, утрималися – 0.

УХВАЛИЛИ: За результатами таємного голосування (за – 18, проти – 0, утрималися – 0) обрати на посаду наукового співробітника відділу фізики зір і галактик ГАО НАН України

кандидата фізико-математичних наук **Вовк Катериину Борисівну.**

3. СЛУХАЛИ: Про результати конкурсу на найкращу наукову публікацію молодих учених ГАО НАН України.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово вченому секретареві Обсерваторії Л.М. Свачій.

Л.М. Свачій нагадала присутнім про оголошення конкурсу на найкращу наукову публікацію молодих учених ГАО НАН України, котрий був проведений 30 травня поточного року, назвала наукові роботи молодих учених М.В. Іщенко, М.О. Соколенко, О.М. Іванюка та О.В. Захожай, подані на конкурс, та поінформувала про результати конкурсу. Далі доповідачка відмітила, що оголошення про цей конкурс було на сайті Обсерваторії та що на сайт ГАО планують викласти інформацію про його підсумки, а також презентацію переможця конкурсу, котра має назву *«Злиття подвійних надмасивних чорних дір: оцінка часу злиття» (М.О. Соколенко).*

В обговоренні взяли участь: чл.-кор. НАН України **Н.Г. Щукіна**, д.-ф. м.н. **Б.Ю. Жиляєв**, представник-організатор молодих учених к.ф.-м.н. **А.А.Василенко**. Зокрема, Н.Г. Щукіна доповнила розповідь Л.М. Свачій, наголосивши, що всі четверо учасників конкурсу показали високий кваліфікаційний рівень і що було б добре преміювати всіх чотирьох молодих учених, котрі представили свої роботи на конкурс.

Акад. **Я.С. Яцків**: Я отримав доповідну записку від А.А. Василенка про підсумки конкурсу і підписав наказ: нагородити М.О. Соболенко невеликою грошовою премією, решті учасникам конкурсу висловити подяку. Хто має пропозиції щодо організації такого роду конкурсів – прошу подавати їх А.А.Василенкові як організаторові молодих учених.

4. СЛУХАЛИ: Висунення кандидатури молодого вченого від ГАО НАН України для нагородження відзнакою НАН України «Талант, натхнення, праця».

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** поінформував присутніх про пропозицію відділу позагалактичної астрономії та астроінформатики ГАО НАН України запропонувати кандидатуру молодого вченого к.ф.-м.н. Ю.Л.Колесника, с.н.с. названого відділу, для нагородження відзнакою НАН України «Талант, натхнення, праця». Далі він надав слово к.ф.-м.н. Б.О.Шахову та к.ф.-м.н. І.Б. Вавиловій, котрі розповіли про наукові та інші здобутки Ю.Л.Колесника, зокрема про його успішну науково-організаційну роботу впродовж 2010–2015 рр. на посаді вченого секретаря ГАО НАН України.

В обговоренні взяв участь д.ф.-м.н. **Б.Ю. Жилияєв**, котрий відзначив, що Ю.Л. Колесник – дуже інтелігентна людина, а це тепер є рідкістю.

Після цього члени Вченої ради Обсерваторії приступили до відкритого голосування.

УХВАЛИЛИ: За результатами відкритого голосування (за – 18, проти – 0, утрималися – 0) висунути кандидатуру молодого вченого, старшого наукового співробітника лабораторії космічних променів відділу позагалактичної астрономії та астроінформатики ГАО НАН України,

кандидата фізико-математичних наук **Колесника Юрія Леонідовича** для нагородження відзнакою НАН України «Талант, натхнення, праця».

К.ф.-м.н. Ю.Л. Колесник за час роботи в ГАО НАН України зарекомендував себе як талановитий, висококваліфікований та працелюбний науковець, крім того, він проявив неабиякі здібності щодо науково-організаційної роботи на посаді вченого секретаря ГАО НАН України.

5. СЛУХАЛИ: Про деякі поточні справи.

а) Акад. **Я.С. Яцків** висловив подяку співробітникам Обсерваторії за участь у виставці-презентації наукових досягнень установ НАН України, котра відбулася 18–20 травня 2017 р. у рамках XI Всеукраїнського фестивалю науки, відмітивши, що за активну участь у цій виставці ГАО НАН України нагороджено дипломом.

б) Акад. **Я.С. Яцків** поінформував присутніх про VII Науково-практичну конференцію видавців «Наукова періодика: традиції та інновації», котра відбулася в ГАО НАН України 14 червня поточного року, і висловив подяку О.К. Клименко, котра відповідала від Обсерваторії за організацію конференції.

в) Акад. **Я.С. Яцків** надав слово к.ф.-м.н. А.А. Василенкові як голові-організаторові молодих учених ГАО НАН України.

А.А. Василенко поінформував присутніх про рішення молодих науковців Обсерваторії щодо Ради молодих учених – поки що Раду молодих

учених як таку не створювати, проте регулярно збиратися для обговорення питань молодих науковців.

Акад. **Я.С. Яцків**: А.А. Василенко представляє інтереси молодих учених у вченій раді ГАО. Тому молоді науковці можуть надавати йому свої пропозиції. З часом, можливо, в Обсерваторії буде створено і Раду молодих учених.

г) Акад. **Я.С. Яцків** нагадав присутнім, яка теперішня структура ГАО НАН України, назвавши її відділи й лабораторії.

д) Акад. **Я.С. Яцків** звернувся до керівників підрозділів Обсерваторії з проханням подавати пропозиції щодо заходів, запланованих до відзначення 100-річчя НАН України, і сформулював свої пропозиції, серед яких: створити віртуальний тур по території ГАО НАН України з докладним описом її будівель і павільйонів (відповідальні П.П. Берцик і С.Г. Кравчук).

е) Акад. **Я.С. Яцків** поінформував присутніх, що вже вийшла Постанова Президії НАН України про затвердження к.ф.-м.н. С.Г. Кравчука і д.ф.-м.н. П.П.Берцика на посаді заст. директора з наукової роботи та к.ф.-м.н. Л.М.Свачій на посаді вченого секретаря Обсерваторії на строк повноважень директора.

УХВАЛИЛИ: Інформацію про деякі поточні справи ГАО НАН України взяти до відома.

Голова Вченої ради ГАО НАН України   акад. НАН України   Я.С. Яцків,
Учений секретар   Л.М. Свачій.
